

Ziua Mondială de Luptă Împotriva HIV/SIDA, 1 decembrie 2025

În data de 1 decembrie 2025 se celebrează **„Ziua Mondială de Luptă Împotriva HIV/SIDA”** (World AIDS Day). Evenimentul urmărește să sensibilizeze opinia publică cu privire la HIV/SIDA și să mobilizeze oamenii din toată lumea pentru a demonstra solidaritatea internațională în fața acestei pandemii.

Această zi reprezintă o oportunitate prin care comunitatea globală își reafirmă angajamentul pentru echitate, inovație și solidaritate în lupta împotriva HIV și de a încuraja progresul în prevenția, tratamentul și îngrijirea HIV/SIDA în întreaga lume. A devenit una dintre cele mai recunoscute zile internaționale dedicate sănătății și o oportunitate cheie de a sensibiliza opinia publică, de a-i comemora pe cei care din cauza aceste boli nu mai sunt printre noi și de a sărbători victoriile, cum ar fi accesul sporit la servicii de tratament și prevenție. (1)

Tema din acest an, **„Depășind barierele, transformăm răspunsul la SIDA”**, subliniază necesitatea unei implicări colective pentru a elimina obstacolele sociale, economice și de acces la servicii medicale.

HIV astăzi: o provocare încă prezentă

HIV rămâne o problemă majoră de sănătate publică la nivel mondial, deoarece transmiterea virusului continuă în toate țările din lume, cauzând până în prezent aproximativ 44,1 milioane de decese.. Cu toate acestea, datorită accesului la măsuri eficiente de prevenție, diagnosticare, tratament și îngrijire a pacientului cu HIV, inclusiv pentru infecțiile oportuniste, infecția cu HIV a devenit o afecțiune cronică gestionabilă, care le permite persoanelor care trăiesc cu HIV să ducă o viață lungă, cu o calitate bună a vieții.

OMS, Fondul Global și UNAIDS au strategii globale privind HIV care sunt aliniate la obiectivul 3.3 din Obiectivele de Dezvoltare Durabilă de a pune capăt pandemiei de HIV până în anul 2030. (2)

Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 3.3, parte a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă adoptată de Națiunile Unite, stabilește angajamentul global de a pune capăt pandemiei de HIV ca amenințare pentru sănătatea publică până în anul 2030. Pentru atingerea acestui deziderat, comunitatea internațională, sub coordonarea Organizației Mondiale a Sănătății și UNAIDS, a restabilit repere clare pentru anul 2025, cunoscute sub denumirea de țintele 95-95-95:

95% dintre persoanele care trăiesc cu HIV să fie diagnosticate, 95% dintre acestea să aibă acces la tratament antiretroviral, iar 95% dintre persoanele aflate în tratament să atingă suprimarea încărcăturii virale. (3)

La sfârșitul anului 2024, se estima că 40,8 milioane de persoane erau infectate cu HIV, dintre care 65% se aflau în regiunea africană a OMS.

În anul 2024, aproximativ 630.000 de persoane au murit din cauze legate de HIV și aproximativ 1,3 milioane de persoane au contractat HIV. Deși progresele medicale au făcut posibil ca HIV să fie o afecțiune controlabilă, iar tratamentul modern să permită o viață normală, barierele persistente – precum discriminarea, accesul inegal la servicii medicale și lipsa informațiilor corecte – continuă să afecteze răspunsul global la această epidemie.(4)

În România, peste trei decenii de eforturi susținute au condus la progrese importante de diagnostic, tratament și prevenție. Accesul gratuit la terapiile antiretrovirale, extinderea testării și îmbunătățirea serviciilor comunitare, contribuie la o calitate mai bună a vieții pentru persoanele care trăiesc cu HIV. Totuși, persistă provocări legate de stigmatizare, educație și acces echitabil la servicii de sănătate.

Conform datelor prezentate de Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA al Institutului Național de Boli Infecțioase “Prof. Dr. Matei Balș” București, situația este următoarea:

- la data de 31 decembrie 2024, numărul pacienților cu HIV/SIDA în viață era de 18.768.
- numărul de cazuri noi HIV/SIDA depistate în anul 2024 a fost de 810;
- numărul de decese înregistrate în anul 2024 a fost de 193;
- totalul cazurilor HIV/SIDA (cumulativ 1985-2024) a fost de 28.793, din care: totalul cazurilor HIV (cumulativ 1992-2024) este de 9.912; totalul cazurilor SIDA (cumulativ 1985-2024) este de 18.881;
- totalul deceselor prin SIDA din perioada 1985-2024 a fost de 8.749;
- la 31.12.2024, numărul persoanelor aflate în tratament și profilaxie post-expunere a fost de 16.464;
- căile de transmitere principale la noile cazuri sunt: sex neprotejat heterosexual (59,38% din cazuri), sex neprotejat în rândul bărbaților care fac sex cu alți bărbați (30,49% din cazuri), consumatori de droguri injectabile (5,18% din cazuri). (5,6)

Depășirea barierelor – responsabilitate comună

Tema ediției din acest an evidențiază rolul critic al fiecărui actor din societate – instituții publice, profesioniști din sănătate, organizații non-guvernamentale, comunitate și mass-media.

Potrivit celui mai recent raport al Programului Comun al Națiunilor Unite privind HIV/SIDA (UNAIDS), o criză istorică de finanțare amenință să anuleze decenii de progrese, dacă nu vor fi implementate schimbări radicale în mecanismele de finanțare a programelor dedicate HIV.

Raportul evidențiază impactul pe care îl au reducerile bruște și pe scară largă ale finanțării din partea finanțatorilor internaționali asupra țărilor cele mai afectate de HIV. (7)

Conducerea politică este esențială pentru promovarea politicilor care abordează inegalitățile structurale și protejează populațiile vulnerabile. Sunt necesare soluții transformatoare pentru a îmbunătăți accesul la tratament, a elimina definitiv stigmatizarea și discriminarea.

Țările trebuie să facă schimbări radicale în programele și finanțarea legate de HIV. Răspunsul global la HIV nu se poate baza doar pe resurse interne. Comunitatea internațională trebuie să se unească pentru a acoperi deficitul de finanțare, pentru a sprijini țările să elimine lacunele rămase în serviciile de prevenție și tratament HIV, pentru a elimina barierele legale și sociale și pentru a împuternici comunitățile să meargă înainte. (8)

De aceea, prin colaborare și acțiuni coordonate putem:

- **Înlătura stigmatizarea și discriminarea**, promovând un discurs public bazat pe empatie și respect.
- **Asigura acces egal la informație, testare și tratament**, indiferent de statut social, vârstă sau regiune.
- **Încuraja prevenția**, prin educație și responsabilitate individuală.
- **Sprijini persoanele care trăiesc cu HIV**, integrându-le deplin în societate.

Conform Strategiei Naționale pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA în perioada 2022-2030, obiectivul de sănătate prioritar pentru România cu privire la HIV/SIDA este menținerea profilului de țară cu incidență redusă a infecției HIV.(9)

În acest context, Ziua Mondială de Luptă Împotriva HIV/SIDA este atât o sărbătoare a realizărilor obținute, dar și un apel la acțiune pentru a împuternici comunitățile să dețină un rol activ în prevenirea infecțiilor HIV.

Surse bibliografice:

1. <https://www.who.int/campaigns/world-aids-day>
2. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hiv-aids>
3. https://www.unaids.org/sites/default/files/2025-05/20250328_recommended_2030_HIV_targets_livedocument_en_13_May_2025.pdf
4. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hiv-aids>
5. <https://www.cnlas.ro/images/doc/2025/ROMANIA%20LA%2031%20DECEMBRIE%20-2024%20-%20site.pdf>
6. <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2022/11/ANEXA-PLAN-NATIONAL-STRATEGIA-HIV-SIDA.pdf>
7. <https://www.unaids.org/en/resources/documents/2025/2025-global-aids-update>
8. <https://www.unaids.org/en/2025-world-aids-day>
9. <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2022/11/ANEXA-PLAN-NATIONAL-STRATEGIA-HIV-SIDA.pdf>